



Tema secolului XX pare a fi fost una economică: eficacitatea sau ineficacitatea planificării centrale. Tema secolului XXI, crede [Kurt Schuler](#), va fi una strâns legată de prima: sustenabilitatea financiară a statului bunăstării. Cu alte cuvinte, liberalii clasici au pierdut practic prima bătălie, cea de-a doua fiind rezultatul implementării universale, într-o mai mică sau într-o mai mare măsură, a planificării centrale. Bătălia pentru sustenabilitatea financiară a welfare state presupune existența acestuia din urmă, construit în cea mai mare măsură de către planificatorii centrali din întreaga lume.

Iar primele mișcări de trupe sunt deja în desfășurare. Cel mai bun exemplu este inovația financiară a băncilor centrale, concretizată fie prin relaxările cantitative din SUA, fie prin achizițiile de obligațiuni junk din UE. În România, guvernatorul BNR Mugur Isărescu a făcut și el prima mutare. Prezentarea sa, [Macroprudențialitatea. Reglementarea, crizele financiare și politica monetară](#), este un adevărat manifest în acest sens.

{comments on}

Dar care este viziunea din spatele politicii macroprudențiale? Ne explică [Bogdan Glavan](#): “Pe scurt, una tributară moștenirii (intelectuale) freudiano-keynesiene, conform căreia lumea afacerilor se află într-un perpetuu balans, datorită „spiritelor animalice” care o populează; comportamentul uman este în esență irațional, indivizii (investitorii) traversând ciclic stări de euforie respectiv pesimism; iar din acțiunile „micro”-dezordonate nu poate rezulta altceva decât o „macro”-bălbâială între diverse echilibre posibile: economia poate să fie OK sau poate să intre în criză, în funcție de... ce vedenii au băncile, ce frustrări au consumatorii sau – pentru cei

mai materialişti dintre voi – ce au mâncat la micul dejun investitorii”.

Solutia ultima ne-o sintetizeaza [Radu Preda](#) : “Nu ştim exact ce soluții vor găsi, cert este că în numele stabilității financiare vor fi acceptate lucruri care până de curând păreau de-a dreptul utopice. Un fel de „Patriotic Act“ la nivel financiar. Gu-ver-natorul BNR spune că macroprudențialitatea este alternativa la controlul de capital, dar dacă nu vom controla capitalul, atunci ce vom controla? Pentru că un lucru este cert: va urma fie o globalizare a reglementării în domeniul financiar, ori o reglementare a globalizării. Sau și mai simplu, pe înțelesul tuturor, macroKontrol!”

Si asa ajungem la esenta problemei. Desi la prima vedere temele celor doua secole sunt unele economice, miza in realitate este una morala. Si a fost evidenta inca din momentul in care s-a nascut welfare state. Totul se rezuma la control si la manipularea luptei dintre categorii sociale. Potrivit lui Mises ([Omnipotent Government](#)), Bismarck, la fel ca si oponentul sau socialist, Lassalle, credea ca “nu trebuie sa te lupti cu statul, ci cu diferite categorii sociale. Statul este prietenul tau in aceasta lupta”. Iar esenta filosofiei morale a “elitei” intelectuale care a castigat batalia pentru secolul XX si a declansat deja ofensiva pentru cea a secolului XXI a fost surprinsa intr-o singura fraza de Mises: “Bismarck was fully convinced that ideas could be successfully defeated by policemen”.